

UN RECALL DE LES MÚSIQUES DELS BALLS DE BASTONS AL PRINCIPAT

Àngel Vallverdú i Robert Rovira

Caramella

6

MÚSICA I CULTURA POPULAR

Sembla estrany, però amb la quantitat d'estudis i recopilacions de música tradicional que hi ha fins avui, encara no n'ha sortit cap a la llum que fos dedicat, únicament i exclusivament, a les músiques d'aquesta dansa que, des de temps immemorials, es balla a bona part del Principat i també fora d'aquest.

Certament, molts autors se n'han fet ressó dins les seves obres, fins i tot hi ha afegit partitures, descriuen les coreografies, els vestuaris..., hi ha treballs que l'estudien per poblacions, però no existeix cap estudi complet de les melodies.

Des de la Coordinadora de Ball de Bastons de Catalunya ens hem proposat de catalogar totes les músiques dels balls que s'executen en l'actualitat a les diverses comarques i també aplegar aquelles melodies antigues que han restat oblidades per als balladors, però que, sortosament, resten documentades.

L'objectiu d'aquest recull és doble. En primer lloc, com succeeix en la majoria de recopilacions, hi ha la voluntat d'anotar i conservar la informació, una informació que pot ser molt útil per a la recuperació de la dansa allí on motius econòmics i socials l'han fet desaparèixer.

En segon lloc existeix voluntat de deixar testimoni dels llocs on s'ha ballat històricament el ball de bastons i de les melodies que s'han interpretat en cada indret. Aquest és un objectiu que s'ha anat definint en el curs del treball.

Algunes colles, poques, es van negar en un començament a col·laborar en el projecte, argumentant que el recull serviria perquè qualsevol pogués copiar els seus

balls. Nosaltres, justament, creiem el contrari. Precisament, la documentació en el nostre recull permet testimoniar en quin lloc i en quin moment ha estat recollida cada tonada, ja que és impossible —amb els mitjans d'enregistrament existents a l'abast de tothom— que ningú pugui evitar que les seves tonades tradicionals siguin conegudes i difoses per altres.

Quant a les fonts emprades, han estat diverses. El recull bibliogràfic sobre les publicacions de folkloristes com Amades, Bargalló, Capmany, Crivillé, Serra..., reculls tant significatius com el de l'Escola de grallers de Sitges, consultes a l'arxiu del Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana, han suposat un primer volum, important, d'informació, especialment pel que fa als balls antics. Però, sens dubte, la font més important la constitueixen les pròpies colles, que són les que aporten el material necessari per realitzar el nostre projecte, ja sigui enviant-nos les partitures o anant nosaltres a enregistrar els seus balls. També hem seguit els aplecs de bastoners i les festes en què es ballen bastons.

El material obtingut s'està catalogant informàticament i, sempre que és possible, la transcripció realitzada es contrasta amb la colla de balladors per garantir la validesa. Actualment, portem catalogades més de 700 melodies.

Més enllà de la tasca de documentació, hi ha la voluntat de divulgar aquest recull mitjançant l'edició d'enregistraments de camp o realitzats en estudi, segons les característiques de cada ball. I també amb l'edició de les transcripcions.

Voldríem acabar aquesta presentació del nostre projecte fent una crida a tots els balladors de bastons, als coneixedors de festes en què es ballen o als interessats en el tema, que aportin la seva col·laboració i les seves idees.

Podeu contactar amb nosaltres a:

Àngel Vallverdú
C/ d'Avall, 38
43340 MONTBRIÓ
DEL CAMP
Tel. 977 826 146
607 377 097